

Силабус
навчальної дисципліни
Історія української літератури (XI–XVIII ст.)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (українська мова і література, зарубіжна література)» «Середня освіта (українська мова і література, англійська мова)» «Середня освіта (українська мова і література, резильєнтні практики)»
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4. 01 українська мова і література
Галузь знань	A1 Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ольга ХАРЛАН
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/harlan-olga-dmitrivna/
Контактний телефон	0957464790
E-mail викладача:	olgakharlan09@gmail.com od_kharlan@bdpu.org.ua
Графік консультацій	четвер, 14.00-15.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90	16	14	60	екзамен

Семестр: осінній (1 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія української літератури, художня література, літературознавство, Середньовіччя, Ренесанс, Бароко.

Мета та завдання курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури (XI–XVIII)»: сприяти засвоєнню студентами поняття «українська література» в її географічних та часових межах, ознайомити студентів з основними тенденціями українського літературного процесу XI–XVIII століть, із кращими зразками художньої літератури означеного періоду та розглянути й осмислити їх зв'язок зі світовими надбаннями.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- розкрити загальні закономірності розвитку української літератури XI–XVIII ст.;
- ознайомити студентів з історичними та культурними особливостями формування давньої української літератури;
- розглянути характерні проблемно-тематичні і стилістичні риси літературних пам'яток та художніх творів від часів Київської Русі до кінця XVIII ст.;
- навчити студентів критично сприймати наукові публікації тенденційного характеру;
- вчити студентів навичкам наукової роботи при написанні рефератів та доповідей з питань, наданих для самостійного опрацювання;
- формувати самостійний погляд на художні явища;
- навчити студентів читати та аналізувати твори давньої української літератури, а також користуватися відповідними історико-літературними джерелами.
- домогтися розуміння особливостей мистецького процесу, а саме співіснування різних творчих методів та напрямів в українській літературі того часу;
- у лекційному курсі, на практичних заняттях всебічно розглядати твори, передбачені програмою ЗЗСО;
- залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- 1) особливості художньої літератури як виду мистецтва;
- 2) основні тенденції розвитку української літератури;
- 3) найважливіші факти літературного процесу;
- 4) найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на ці явища;
- 5) основні етапи життєвого й творчого шляху найбільш видатних письменників;
- 6) місце та значення найвизначніших творів у доробку письменника та в літературному процесі цього періоду;
- 7) оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях та критичних статтях;
- 8) місце українського письменства в загальноєвропейському літературному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості письменників та літературного процесу взагалі;
- 2) виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- 3) з'ясувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- 4) виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- 5) зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку;
- 6) користуватися довідковими джерелами (в тому числі електронними), зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з української мови та літератури, педагогіки, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та значення в розвитку суспільства, техніки й технологій.</p> <p>ФК 01. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину української літератури.</p> <p>ФК 02. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички в літературній освіті.</p> <p>ПК 01. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української літератури в практиці викладання української літератури в ЗЗСО.</p> <p>ПК 04. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки</p>	<p>РН 02. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні вміння й навички засобами української літератури, інтегрованого навчання.</p> <p>РН 07. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (літератури), оперує базовими категоріями та поняттями.</p> <p>ПРН 01. Знає сучасні філологічні засади навчання української літератури, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>ПРН 02. Пояснює особливості розвитку української літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культу-рою; порівнює літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 05. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 06. Використовує гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 10. Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.</p>

українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві. ПК 06. Здатність володіти законами аналізу літературознавчих одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.	
--	--

Змістовий модуль 1. Оригінальна та перекладна література Київської Русі. Дидактична проза.

Тема 1. Основні тенденції розвитку давньої української літератури

Характеристика поняття «українська література». Загальнокультурні виміри становлення та розвитку давньої української літератури. Естетичне значення давньої літератури. Обсяг та періодизація давнього українського письменства. Особливості давньої літератури. Історія вивчення давньої української літератури. Іван Франко про давність і окремішність української літератури. «Велесова книга» в контексті містифікацій.

Тема 2. Перекладна література Київської Русі

Політична та релігійна ситуація княжої України. Прийняття християнства та його роль для розвитку літератури. Історичні умови виникнення перекладної літератури, її специфічні риси. Жанрова своєрідність перекладної літератури Київської Русі. Значення перекладної літератури. Біблія як літературна пам'ятка.

Тема 3. Оригінальна література Київської Русі

Історичні умови виникнення літописання. Ідейно-художня своєрідність літописів Київської Русі, жанрові особливості. «Повчання дітям» Володимира Мономаха. Паломницька література. «Моленіє» Данила Заточника.

Змістовий модуль 2. Ораторсько-проповідницька проза. Літописання в Київській Русі.

Тема 1. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка

Середньовіччя: епічний, монументальний та орнаментальний стилі. Загальна характеристика ораторсько-проповідницької прози Київської Русі. Провідні жанри. Іларіон Київський – руський філософ, письменник, історик. Композиційні особливості «Слова про закон і благодать» Іларіона. Художня своєрідність твору першого руського митрополита.

Тематично-художня специфіка творчості Феодосія Печерського. Творчість Кирила Турівського та Кліма Смолятича. Риторичні особливості ораторської прози.

Тема 2. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості

Літописання в Київській Русі, час його виникнення та жанрові особливості. Композиція «Повісті временних літ». Синкретизм як головна риса стилю літопису. Риси епічного героя в зображенні князя Святослава. Особливості характеротворення образу княгині Ольги. Народнопоетичні легенди та перекази в літописі, їх значення.

Тема 3. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка

Історична основа «Слова о полку Ігоревім». Питання часу, місця написання та авторства твору. Образи «Слова о полку Ігоревім», засоби їх характеротворення. Жанр, ритміка, зображувально-виражальні засоби. «Слово о полку Ігоревім» та літописання XII століття. Сучасні дослідження і наукові гіпотези щодо пам'ятки.

Змістовий модуль 3. Література XIII – XVI століть

Тема 1. Специфіка літератури пізнього середньовіччя.

Історичні умови розвитку літератури пізнього Середньовіччя. Література другої половини XIII – середини XIV ст. Література другої половини XIV – XV ст. Проблеми дослідження літератури цього періоду. Історія дослідження української літератури пізнього Середньовіччя.

Тема 2. Українська література пізнього середньовіччя: джерела, система жанрів.

Оригінальна та перекладна література пізнього середньовіччя: жанри і твори. Покутницькі та есхатологічні мотиви в українській літературі другої половини XIII – XV ст. Література «ожидовілих». Серапіон Володимирський як знакова постать своєї доби. Ораторсько-учительна проза кінця XIII – першої половини XIV ст.: Київські митрополити Кирило II, Максим, св. Петро (Ратенський). Григорій Цамблак як знакова постать своєї доби. Друга хвиля південнослов'янського впливу та стиль «плетіння слівес» в українській літературі. Д. Чижевський про літературу цього періоду. Сучасні дослідження української літератури пізнього середньовіччя.

Змістовий модуль 4. Паломницька та агіографічна література

Тема 1. Паломницький жанр в українській літературі

Літературні та позалітературні причини становлення паломницького жанру. Етапи розвитку

паломницької прози: від середньовіччя до бароко. Ігумен Данило – основоположник української паломницької літератури. Особливості поезики «Життя і ходіння Данила руської землі ігумена». Поняття, що становлять основу жанру ходіння, семантичне поле та принципи організації матеріалу. Змістові та художні особливості твору. Художній час у «Ходінні» ігумена Данила. «Модель світу» у ходінні. Образ дії. Природа в описах Данила Паломника.

Тема 2. Художня своєрідність пам'ятки агіографічного письменства «Києво-Печерський патерик»

Листування Симона і Полікарпа (20-ті рр. XIII ст.) як основа Києво-Печерського патерика. Структура пам'ятки, її джерела, нові редакції як наслідок переосмислення тексту крізь призму барокової естетики. Пам'ятка в оцінці І. Франка, М. Грушевського. Роль житій Нестора, Симона і Полікарпа у структурі «Києво-Печерського патерика». Барокова поезика патерикових новел. Мотив чуда в новелах про Алімпія-іконника, Агапіта-лікаря, Прохора-Лободника, Мойсея-угрина та інших.

Змістовий модуль 5. Розвиток літератури доби Ренесансу в Україні

Тема 1. Загальні тенденції розвитку літератури доби Ренесансу в Україні

Ренесанс: гуманізм, Реформація й Контрреформація, літературні осередки України. Генеза літератури ренесансу та реформації. Характерні риси естетики Відродження. Гуманізм як напрям епохи українського Відродження.

Тема 2. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій.

Вплив європейського ренесансу. Основні представники української літератури цього періоду. Літературна спадщина Юрія Дрогобича. Ідейно-тематична своєрідність поезії Павла Русина з Кросна. Ренесансне спрямування творів Станіслава Оріховського-Роксолана. Загальна характеристика літературної спадщини Себастьяна Кленовича.

Змістовий модуль 6. Полемічно-публіцистична література

Тема 1. Полемічно-публіцистична література: генеза, передумови виникнення, центральні постаті

Виникнення і розвиток полемічно-публіцистичної літератури. Берестейська унія. Міжконфесійна полеміка епохи Ренесансу. Діяльність Герасима Смотрицького, Василя Суразького (Острозького), Стефана Зизанія. Анонімні твори. Полемічні памфлети. «Тренос» Мелетія Смотрицького. «Палінодії» Захарії Копистенського. Літературна діяльність Іпатія Потія.

Тема 2. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи

Модель біографії Івана Вишенського, прийнята наукою. Світогляд письменника, його особливості. Провідні твори письменника, проблема їх поширення і впливу на українську культуру. Особливості стилю послань Івана Вишенського. Історична основа, проблематика, образи «Послання до єпископів».

Змістовий модуль 7. Формування барокової поезії. Чільні представники поетичного мистецтва

Тема 1. Література кінця XVI – початку XVII століття

Історичні умови розвитку літератури та культури. Виникнення і розвиток полемічно-публіцистичної літератури. Зародження віршової літератури (панегірики, історичні та сатиричні вірші, твори на смерть, вірші-ляменти). Зародження драматичної літератури. Перекладні твори.

Тема 2. Українська література другої половини XVII століття

Характерні риси доби бароко як епохи та художнього стилю. Генеза українського літературного бароко. Проблеми дослідження та періодизації українського літературного бароко. Поетики і риторики, їх значення для розвитку літератури. Нові редакції літературних пам'яток.

Явище синкретизму поезії та прози в українській літературі барокової доби. (в учительних текстах, в рамках барокового полемічного дискурсу, в панегіриках). Чинники, що зумовили появу синкретичності прозових і поетичних текстів.

Тема 3. Художній світ української барокової поезії

Київські поезики та риторики XVII ст. та їх вплив на тогочасну літературу. Провідні жанри поезії: панегірик, елегія, епіграми. Культивування «курйозних» віршів.

Панегірична поезія раннього Бароко. Художня своєрідність творів Герасима Смотрицького. Оплакувальні панегірики як жанровий різновид. Своєрідність твору Касіяна Саковича «Вірші на жалісний погреб рицаря Петра Конашевича-Сагайдачного». Антипанегірики, їх художні особливості: «пасквіль» невідомого поета на гетьмана Івана Самойловича.

Художня своєрідність поетичної творчості Івана Величковського. Біографічні відомості. Поетична спадщина – збірники віршів «Зегар з полугегарком» (1690) і «Млеко от овцы пастыру належное» (1691). Риси поезики бароко. «Передмова до читальника», її значення. Проблематика. Художній світ Климентія Зиновієва (тематика, образи, жанрова природа). Риси барокового стилю в поезії Лазаря Барановича, Данила Братковського. Гетьман Іван Мазепа як поет.

Змістовий модуль 8. Українська поезія XVIII століття

Тема 1. Українська віршована сатира XVIII ст.

Розвиток віршованої літератури. Обставини виникнення української віршованої сатири XVIII ст. Питання авторства. Вірші-травестії мандрівних дяків на різдвяні й великодні сюжети. «Різдвяна вірша».

Висміювання зажерливості, жадібності і пияцтва, викриття продажності у сатирично-гумористичних віршованих оповіданнях «Отець Негребецький», «Пекельний Марко», «Вірша про Кирика». Показ сили та героїзму козаків. Соціально-політична віршована сатира. Особливості мови і стилю віршованої сатири, зв'язок із фольклором. Елементи реалізму.

Іван Некрашевич. Біографічні відомості про письменника. Обсяг і характер творчості. Віршовані листи побутового характеру.

Українські ліричні твори XVIII ст., шляхи їх поширення й характерні риси. Різноманітна тематика ліричних віршів. Основні групи ліричної поезії. Любовна лірика. Духовна лірика.

Тема 2. Поезія Григорія Сковороди: традиції та новаторство

Загальна характеристика поетичної спадщини Г. Сковороди. Структура збірки «Сад божественних пісень». Характер взаємодії епіграфів і текстів. Біблійна основа творів. Пейзажні вірші – нове явище тогочасної української літератури. Актуалізації панегіричної поезії у творчості Григорія Сковороди. Ритмомелодика і строфіка віршів, синтез традиції силабічного віршування та народної пісні. Художні особливості пісень Г. Сковороди. Новаторство поета. Поєднання книжних і народних елементів. Багатство нових образів, порівнянь, метафор.

Змістовий модуль 9. Особливості розвитку української прози XVII–XVIII ст.

Тема 1. Барокова ораторсько-проповідницька проза

Історичні умови розвитку літератури та культури. Нова проповідницька й публіцистична проза. Ораторсько-проповідницька проза. Розвиток в ній християнських тем. Проблематика суспільна. Дві стильові форми в розвитку української проповіді: традиційна та нова мистецька форма проповіді, яка орієнтувалася на досвід західних проповідників. Використання українськими проповідниками стилю бароко, його характерних рис: вишуканості, надмірної словесної орнаментативності, складності порівнянь і алегорій ефективності тез, сполучення християнської символіки з образами античної міфології. Іоаннікій Галятовський. Біографічні відомості та світогляд письменника. Його трактат «Наука, або Спосіб зложення казання» як перша спроба викладу теорії церковного красномовства. Збірка проповідей «Ключ розуміння», загальна характеристика змісту і стильових особливостей. Лазар Баранович. Обставини життя письменника. Суспільно-політичні погляди і літературна діяльність Барановича. Збірники проповідей: «Меч духовный» і «Трубы словес проповедных», їх зміст і стиль. Антоній Радивилівський. Біографічні відомості. Погляди на ораторське мистецтво. Збірники проповідей «Огородок» і «Вінець Христов». Загальна характеристика їх змісту. Мова і стиль творів Радивилівського.

Змістовий модуль 10. Особливості розвитку української прози XVII–XVIII ст.

Тема 1. Літописання та історіографія

Характеристика історіографічної та паломницької прози. Історична проза. Записи в цей час важливих подій минулого і сучасного України. «Густинський літопис», його проблематика, джерела. «Кройника» Феодосія Сафоновича, «Синопис» невідомого автора. Особливості висвітлення історії України. Характер розповіді. Літопис Самовидця. Час написання твору та головне завдання літописця. Зміст літопису. Образ Богдана Хмельницького. Мова і стиль літопису Самовидця. Висока оцінка твору відомими українськими істориками, філологами, письменниками. Літопис Самійла Величка «Летопись событий в Юго-Западной России в XVII веке...» як явище українського літературного бароко. Біографічні відомості про автора. Широка та різноманітна джерела Літопису. Його пафосно-патріотична спрямованість. Основний зміст і форма твору, його обсяг і час написання. Образ Богдана Хмельницького. Мова і характерні особливості стилю літопису.

Тема 2. Проза Григорія Сковороди

Філософські твори Сковороди: «Наркісс Розглагол о том: узнай себе», «Разговор, называемый Алфавит, или Букварь мира», «Разговор дружеский о душевном мире», «Израильский змій». Їх основні ідеї та положення. Використання у філософських трактатах творів різних літературних та фольклорних жанрів (байки, притчі, легенди, вірші, прислів'я, казки і пісні). Збірка «Басни Харьковскія». Обставини її написання. Погляди Сковороди на жанр байки та притчі. Тематика байок, їх мотиви. Зв'язок генетичний Байок і філософських творів. Утвердження думки про «сродну» працю як найбільшу потребу людини. Особливості побудови байок: фабула і сила (мораль). Діалогічна форма. Сатира й іронія Сковороди. Мова байок. Широке використання народних прислів'їв. Притчі Г. Сковороди: «Благодарный Еродій» і «Убогий Жайворонок». Основна тенденція – засудження методів тогочасного виховання. Глибокий патріотизм, демократизм і гуманізм у педагогічних поглядах Сковороди. Літературне значення притч.

Тема 3. Початки класицизму, романтизму та сентименталізму в літературі другої половини XVIII

ст.

Сучасні наукові погляди на формотворчу роль давньої української літератури для нової української літератури. Преромантизм як напрям в українській літературі. Початки класицизму. Іван Котляревський як літературна постать перехідної доби. Формування сентименталізму в українській літературі. Російськомовна література перехідної доби.

Змістовий модуль 11. Драматургія XVII – XVIII ст.

Тема 1. Формування драматургії в українській літературі

Початок драматургії. Ідейно-художня своєрідність драматургії. Перші згадки про існування в Україні драми і комедії. Шкільне походження драми, зв'язок її з польським і західноєвропейським театром. Драматичні діалоги: різдвяний Памви Беринди (1616) і великодній Іоанікія Волковича (1630–1631). Значення цих діалогів як зародкової форми шкільної драми. Інтермедії як форма драматичної творчості. Найдавніші відомі драматичні твори – анонімні українські інтермедії до драми Якуба Гаватовича. Народний характер сюжетів та дійових осіб. Літературно-мистецькі якості. Драматична література Київського шкільного театру – визначний етап у розвитку української драматургії. Характерні особливості цього театру. Поступове розширення тематики п'єс. Основні тематичні групи шкільних драм Українська барокова драматургія XVII століття: образна та тематична специфіка. Піднесення жанру інтермедії в кінці XVII ст. на вищій щабель. Драма типу міраклів «Алексей человек Божий». Зміст п'єси та її джерела. П'єса «Слово о збуренню пекла». Питання про час написання твору. Особливості сюжету. Тема й образи драми, її сценічність.

Змістовий модуль 12. Драматургія XVIII ст.

Тема 2. Жанрово-тематичні особливості української драматургії XVIII століття

Загальна характеристика української барокової драматургії. Барокова образність драми Лаврентія Горки «Йосиф-патріарх». Історична драма Ф. Прокоповича «Володимир»: стильовий синкретизм твору, особливості характеротворення. Тематика та особливості поезики драми невідомого автора «Милість Божа». Барокова образність драми Г. Кониського «Воскресеніє мертвих». Поетика інтермедій до драм Митрофана Довгалевського та Георгія Кониського. Вертепна драма XVIII століття. Редакції вертепної драми. Гумор і сатира вертепної драми, її вплив на комедійні твори І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка та ін.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Практичні заняття	35		
Самостійна робота (бесіда за запропонованими темами для самостійного опрацювання, поезії напам'ять)	15		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен:	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Практичне заняття 1	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 2	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 3	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 4	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 5	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 6	0,3	0,5	1	2	3	4	5
Практичне заняття 7	0,3	0,5	1	2	3	4	5

Максимальна кількість набраних балів	2,4	3,5	7	14	21	28	35
--------------------------------------	-----	-----	---	----	----	----	----

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Самостійна робота	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
Самостійна робота 1	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 2	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 3	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 4	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 5	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 6	0,3	0,4	0,7	1	1,3	1,7	2
Самостійна робота 7	0,2	0,6	0,8	1	1,2	1,8	3
Максимальна кількість набраних балів	2	3	5	7	9	12	15

Передбачено проведення **екзамену** в усній формі. Кожна екзаменаційна картка містить три питання, що сукупно охоплюють усі важливі аспекти навчального курсу.

Критерії оцінювання навченості здобувачів під час підсумкового контролю:

- повнота й ґрунтовність викладу;
- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- творче осмислення набутих теоретичних знань;
- термінологічна коректність

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Кількість балів	Виклад матеріалу
«відмінно / А» 90–100	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / В» 78–89	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
«добре / С» 65–77	Повне засвоєння та часткове суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Наявні помилки щодо термінологічної грамотності.
«задовільно / D» 58–64	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
«задовільно / E» 50–57	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / FX» 35–49	Теоретичний матеріал засвоєно фрагментарно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
«незадовільно / F» 1–34	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.

Таблиця 5. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю

39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25			задовільно
14-20	E (задовільно)		
8-13	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-7	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 6. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	Відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	Добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			Задовільно
50-57	E (задовільно)		
35-49	Незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	Незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Білоус П.В. Історія української літератури XI–XVIII ст.: навч. Посібник. Київ: Академія, 2009. 423 с.
2. Ісіченко Ігор, архієпископ. Історія української літератури: епоха Бароко (XVII–XVIII ст.): навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Львів: Святогорець, 2011. 568 с.

Допоміжні

1. Антологія української поезії: в 6 т. / ред. кол. : М. П. Бажан та ін.. Київ: Дніпро, 1984. Т. 1: Українська доживтнева поезія. Твори поетів XI–XVIII ст. / упоряд. та автор біограф. довідок В. О. Шевчук ; прим. В. П. Маслока та В. О. Шевчука. 453 с.
2. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI–XVIII ст.: навч. посіб. для самостійної роботи студента. Київ: Академія, 2010. 357 с.
3. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Львів: Світ, 1994. Кн. 1. 696 с.; Кн. 2. 555 с.
4. Воскресіння мертвих. Українська барокова драма. Антологія / уклад., перекл., статті, прим. В.О.Шевчука. Київ: Грамота, 2007. 638 с.

5. Грицай М.С., Микитась В.Л., Шолом Ф.Я. Давня українська література / за ред. проф. М.С. Грицай. Київ: Вища школа, 1989. 413 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / упор., передм. та комент. М.М.Сулими. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Освіта, 1993. 671 с.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ, 1995. 685 с.
8. Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX–XV століть: у 2 кн. / за ред. В. Яременка. Київ: Аконіт, 2002. Кн. 1.–2.
9. Новик О. Історія української літератури (давньої): навч. Посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 223 с.
10. Полек В.Т. Історія української літератури X–XVII ст.: навч. посібник Київ: Вища школа, 1994. 141 с.
11. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X–XIII століття). Київ: Аконіт, 2002. 398 с.
12. Слово многоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVI століття) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) / упор. В. Шевчук, В. Яременко. Київ: Аконіт, 2006. Кн. 1-4.
13. Українська література XVII ст.: Синкретична писемність. Поезія. Драматургія. Белетристика / ред. кол. : І.О. Дзевєрін (голова) та ін.; вступ. ст., упорядк. та примітки В.І. Крєкотня]. Київ: Наук. думка, 1987. 604 с.
14. Українська література XIV–XVI ст.: Апокрифи. Агіографія. Паломницькі твори. Історіографічні твори. Полемічні твори. Перекладні повісті. Поетичні твори / ред. кол. : І.О.Дзевєрін (голова) та ін.; упор. і прим. В.П. Колосової та ін.. Київ: Наукова думка, 1988. 596 с.
15. Українська література XVIII ст.: Поетичні твори. Драматичні твори. Прозові твори / ред. кол. : І.О. Дзевєрін (голова) та ін.; вступ. ст., упорядк. і примітки О.В. Мишанича]. Київ: Наукова думка, 1983. – 693 с.
16. Українська література XI–XVIII ст.: хрестоматія / [П.В. Білоус, Г.Д. Левченко, О.П. Білоус]; за ред. П.В. Білоуса. Київ: Академія, 2011. 682 с.
17. Українська література XI–XVIII ст.: хрестоматія з коментарями / упоряд. Є. А. Карпіловська, Л. О. Тарновецька; відп. ред. І. П. Чепіга. Чернівці: Прут, 1997. 367 с.
18. Українська поезія: к. XVI – поч. XVII ст. / упор. В.П. Колосова, В.І. Крєкотень. Київ, 1978. 431 с.
19. Українська поезія: середина XVII ст. / упор. В.І. Крєкотень, М.М. Сулима. Київ: Наукова думка, 1992. 679 с.
20. Українські гуманісти епохи Відродження: антологія: у 2 ч. / відп. ред. В.М. Нічик; передм. В.Д. Литвинова]. Київ: Наукова думка; Основи, 1995. Ч. 1. 430 с.
21. Ушкалов Л.В. Григорій Сковорода: семінарій. Харків: Майдан, 2004. 876 с.
22. Ушкалов Л.В. Ловитва невловного птаха: життя Григорія Сковороди. Київ, 2017. 368 с.
23. Чижевський Д.І. Історія української літератури / Дмитро Іванович Чижевський. Київ: Академія, 2003. 568 с.

12. Інформаційні ресурси

1. *Бердянський державний педагогічний університет*. URL: <http://bdpu.org/>
2. *Ізборник*. Історія України IX–XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/>
3. *Medievist* – українська латинимовна література. URL: <http://medievist.org.ua/>
4. Сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe